

Verslag omgevingsdialoog

Participatieverslag Amsteleind

januari 2022 – mei 2025

27 mei 2025

1. Inleiding

In Amsteleind worden plannen voorbereid voor de bouw van 3.000 duizend nieuwe woningen en maatschappelijke en commerciële voorzieningen. Een ontwikkeling die belangrijk is voor de toekomst van onze stad, maar die ook gevolgen heeft voor de omgeving. Daarom hebben we stevig ingezet op participatie van belanghebbende burgers.

In dit participatieverslag zetten we uiteen wie er betrokken waren, op welke manier, en wat en met de inbreng is gedaan. Het doel van dit verslag is transparantie en verantwoording over de manier waarop participatie is georganiseerd en wat ermee is gedaan.

Aanleiding en context - woningbouwopgave

Oss staat de komende jaren voor uitdagende opgaven met een grote ruimtelijke impact. Om voor eigen behoefte te kunnen bouwen en daarbovenop een rol te spelen in de regionale vraag naar woningen worden de komende jaren duizenden woningen gebouwd.

Spoorzone

Behalve in en rond het stadscentrum, wordt ook in de Spoorzone - van Schadewijk tot Amsteleind - de woonfunctie versterkt. Met de nabijheid van voorzieningen en openbaar vervoer worden hier door middel van transformatie, gebiedsontwikkeling en nieuwbouw stedelijke woon-, werk- en leefmilieus ontwikkeld.

Amsteleind

In Amsteleind wordt een stedelijk woonmilieu gerealiseerd met een relatief hoge dichtheid; een attractieve woonwijk met een stedelijk karakter. Belangrijkste aandachtspunten bij de ontwikkeling zijn een goede balans tussen hoog- en laagbouw, vergroening, bereikbaarheid en een gemengde wijk. Het bouwen van gemeenschappen staat centraal.

2. Doel van de participatie

Bij de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk zoals Amsteleind is participatie van belanghebbende burgers essentieel om te zorgen voor betrokkenheid, draagvlak en een leefomgeving die aansluit bij de wensen en behoeften van de bewoners. Het versterkt de maatschappelijke democratie, verbetert de kwaliteit van de wijk, verhoogt de sociale cohesie en stimuleert duurzame oplossingen. Zo ontstaat een wijk die niet alleen voldoet aan beleidsdoelen, maar die ook gedragen wordt door de gemeenschap zelf.

Bijeenkomsten in het kader van participatie

Om ervoor te zorgen dat alle belanghebbenden zich gehoord en betrokken voelen bij de ontwikkeling van Amsteleind, zijn onder meer diverse bijeenkomsten¹ georganiseerd voor bewoners van het plangebied, grondeigenaren, omwonenden en andere belanghebbenden en belangstellenden.

Onderwerpen

Tijdens de bijeenkomsten konden de bezoekers hun zorgen, vragen en ideeën over de nieuwe wijk kwijt en werden ze door deskundigen bijgepraat over de stand van zaken. De onderwerpen die voorlagen varieerden van het proces (waarom de structuurvisie van februari 2022 is losgelaten), de procedure en de opzet en inrichting van de wijk (het soort woningen en buurt- en wijkvoorzieningen) tot en met mobiliteit (ontsluiting van en infrastructuur in de wijk; de aanleg van straten, voet- en fietspaden).

Overleggen

Naast bijeenkomsten voor belanghebbenden zijn er nog tal van andere overleggen geweest, met individuen en ondernemers, maar ook met de Scholengemeenschappen (SAAM, Filios, AVEM), samenwerkingsorganisatie HUMO voor huisartsen in regio Oss, leerlingen van voortgezet onderwijs (TBL) en studenten. En ook met Provincie Noord Brabant, Waterschap, Rijk, IVN, GGD, Woningbouwcorporaties, Veiligheidsregio, etc.

¹ Zie ook H.4

3. Betrokken doelgroepen

In het participatietraject zijn verschillende doelgroepen² betrokken:

- **Bewoners van het plangebied** - Zij zijn persoonlijk benaderd door middel van een huis-aan-huis-brief. Eigenaren van grond in het plangebied waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) van kracht is zijn uitgenodigd zich te melden voor een persoonlijk gesprek. Daarnaast zijn de bewoners van het plangebied betrokken en geïnformeerd door middel van informatiebijeenkomsten, nieuwsbrief en website.
 - **Klankbordgroep** - Eind 2023 hebben bewoners van het plangebied een klankbordgroep gevormd. Deze groep stroomlijnt vragen uit de wijk en gaat in gesprek met de gemeente over zorgen en aandachtspunten. Als schakel tussen bewoners en gemeente geeft de klankbordgroep feedback, ontvangt terugkoppeling en fungeert als luisterend oor. Ze denkt en praat mee, en weerspiegelt wat leeft in de wijk. De gemeente laat zich door de klankbordgroep voeden, maar neemt zelf de uiteindelijke besluiten. Met de klankbordgroep voert de gemeente periodiek overleg.
- **Direct omwonenden** - Bewoners van de wijken die direct grenzen aan het plangebied (Ussen en Heihoek/Ruwaard) zijn betrokken en geïnformeerd door middel van informatiebijeenkomsten, nieuwsbrief en website.
 - **Wijk- en dorpsraden (WDR)** – De wijken Ussen en Heihoek/Ruwaard, alsook de kern Geffen grenzen aan het plangebied. Daarom zijn de wijkraad Oss Noord-West, wijkraad Ruwaard en dorpsraad Geffen betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe wijk; met de WDR'en is periodiek overleg.
 - **Actiegroep Oss West** – De geplande ontsluiting van Amsteleind via de Heihoeksingel stuit op bezorgdheid van aanwonenden. Zij hebben zich verenigd in Actiegroep Oss West. Naar aanleiding van vragen, zorgen en onderzoeken is de Heihoeksingel opgenomen als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Amsteleind (wat aanvankelijk niet het geval was). Om die reden is op 1 april een speciale informatiebijeenkomst georganiseerd over de herinrichting van de Heihoeksingel. De verkeersontsluiting ten noorden van het spoor, de Parkway en omliggende infrastructuur, kwamen aan bod tijdens een bijeenkomst op 16 april³.
- **Potentiële, toekomstige bewoners** - Amsteleind wordt een plek waar jongeren de dynamiek van de stad ervaren, met alle voorzieningen van een stedelijke omgeving. Tegelijkertijd biedt de wijk voldoende ruimte en rust voor mensen die aan een gezin willen beginnen - met diverse speelplekken, goede scholen en kindvriendelijke voorzieningen – en voor senioren die op zoek zijn naar een toekomstbestendige woning. Deze potentiële bewoners van Amsteleind zijn geïnformeerd en betrokken door middel van informatiebijeenkomsten, nieuwsbrief en website.
- **Ontwikkende partijen en bouwbedrijven** – Zij zijn geïnformeerd en betrokken door middel van informatiebijeenkomsten en website.
- **Regionale/lokale natuur- en milieuorganisaties** - Zij zijn geïnformeerd en betrokken door middel van informatiebijeenkomsten en website.
- **Gemeenteraad en gemeentelijke afdelingen/commissies** – Zij zijn geïnformeerd en betrokken door middel van raadsvergaderingen, adviescommissies, technische bijeenkomsten, voorstellen, interne raadsbrieven en overige media.

² Een compleet overzicht van overlegmomenten is opgenomen als bijlage 1

³ Zie ook H. 4

4. Vorm en aanpak van participatie

Het benaderen en betrekken van de verschillende doelgroepen vraagt om een gerichte aanpak op verschillende niveaus. Er is gekozen voor een gefaseerde aanpak waarmee een duurzame basis wordt gelegd voor de toekomst.

- Fase 1 informeren en verduidelijken → zorgen wegnemen
- Fase 2 participeren en betrekken → draagvlak vergroten
- Fase 3 werven (= branding) en promoten → uitbouwen community

Als bijlage 2 is de belangenmatrix opgenomen. Daarin zijn diverse doelgroepen en hun belang benoemd.

Bijeenkomsten voor belanghebbenden

Om transparantie te bevorderen en het vertrouwen in het proces te vergroten is het belangrijk om omwonenden, toekomstige bewoners en andere betrokkenen (tijdig en) duidelijk te informeren over de plannen. Daarom spelen informatiebijeenkomsten voor belanghebbenden een essentiële rol in het participatietraject voor de ontwikkeling van Amsteleind.

Door actief informatie te delen, kunnen zorgen, wensen en ideeën vroegtijdig worden opgehaald en meegenomen in de verdere ontwikkeling, zodat draagvlak voor de plannen ontstaat. De bijeenkomsten boden steeds ruimte voor dialoog, vragen en verduidelijking. Op deze manier dragen ze bij aan betere, toekomstbestendige plannen die aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap.

Januari 2022 – digitale bijeenkomst en themabijeenkomst

In januari 2022 vonden de eerste (vanwege corona digitale) bijeenkomsten plaats voor omwonenden en andere belangstellenden over Amsteleind⁴, gevolgd door een eerste themabijeenkomst later dat jaar. Vervolgens zijn de oorspronkelijke plannen voor Amsteleind, zoals vastgelegd in de structuurvisie van februari 2022, in 2023 bijgesteld.

Aangepaste plannen

In de aangepaste plannen is de locatie van de wijk, onder meer vanwege de bodemgesteldheid, waterhuishouding en de nabijheid van station Oss West, opgeschoven in zuidelijke richting. Deze aanpassingen zijn ontstaan na diverse overleggen met de provincie Noord-Brabant en het Waterschap Aa en Maas. Ook de opzet en omvang van de wijk zijn aangepast; in het gebied tussen de Amsteleindstraat en het spoor zijn nu circa 1.600 woningen voorzien. Er is een aantrekkelijk stedelijk woonmilieu voorzien met een relatief hoge dichtheid, waarin woningtypen, bouwhoogtes en architectuur elkaar afwisselen. In deze vorm wordt Amsteleind onderdeel van de bredere plannen voor de Spoorzone.

September 2023 - bijeenkomst voor bewoners van het nieuwe plangebied

De nieuwe plannen voor Amsteleind riepen begrijpelijkerwijs opnieuw vragen en zorgen op bij belanghebbenden, zowel over het proces als over de opzet van de wijk. Daarom werd in september 2023 een bijeenkomst georganiseerd voor bewoners van het nieuwe plangebied. Tijdens deze bijeenkomst lichtte projectleider Bram Tax toe welk proces de gemeente het voorgaande jaar had

⁴ Voor een compleet overzicht zie Bijlage 1: Factsheet participatie/ communicatie

doorlopen, en waarom de structuurvisie van februari 2022 was losgelaten en de plannen zich nu richten op het zuidelijk deel van Amsteleind.

Februari 2024 - presentatie eerste schetsen inrichting Amsteleind

In februari 2024 vond een vervolgbijeenkomst plaats voor bewoners van het plangebied. Zij kregen de eerste schetsen van de inrichting van de nieuwe wijk te zien. Beleidsadviseurs gaven toelichting op de inrichtingsvisie: hoe de wijk zich gaat ontwikkelen qua woningbouw (type woningen), landschap (groenvoorzieningen), voorzieningen (winkels, zorg, gemeenschapshuis, etc.) en mobiliteit (ontsluiting en infrastructuur). Na afloop konden de aanwezigen hun vragen en opmerkingen delen tijdens een informatiemarkt.

Mei 2024 - extra bijeenkomst voor bewoners en grondeigenaren

In mei 2024 is een extra bijeenkomst georganiseerd voor bewoners en grondeigenaren binnen het plangebied. De bijeenkomst was oorspronkelijk bedoeld om een breder publiek te betrekken. Maar gezien de grote opkomst tijdens de vorige bijeenkomst en het feit dat er onder de aanwezigen nog veel zorgen en vragen leefden, is besloten om deze bijeenkomst te gebruiken om te verdiepen in plaats van te verbreden.

Er is gekozen voor een gerichte aanpak: een verdiepingsronde waarin we met circa 150 bewoners, verdeeld over drie blokken op één dag, aan verschillende dialoogtafels in gesprek zijn gegaan. Het doel was om nogmaals goed te luisteren naar wat er leeft, en om uitgebreid stil te staan bij de zorgen en vragen van bewoners. Tijdens deze sessies kregen de deelnemers opnieuw de gelegenheid om hun zorgen, vragen en ideeën over de ontwikkeling van de nieuwe wijk te delen. Om zo goed mogelijk in te spelen op persoonlijke leefomgeving, werd er per straat aan aparte tafels gediscussieerd.

De bijeenkomst leverde een groot aantal waardevolle opmerkingen en aandachtspunten op. Waar mogelijk zijn deze meegenomen in het verdere ontwerpproces.

April 2025 - informatiebijeenkomst herinrichting Heihoeksingel (zuid van het spoor)

Om de verkeersontsluiting via de Heihoeksingel mogelijk te maken, wordt deze weg opnieuw ingericht. De Heihoeksingel maakte aanvankelijk geen deel uit van de plannen voor Amsteleind. Maar naar aanleiding van vragen, zorgen en onderzoeken is de Heihoeksingel opgenomen als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Amsteleind. Om die reden is op 1 april een speciale informatiebijeenkomst georganiseerd over de herinrichting van de Heihoeksingel. Insteek van deze bijeenkomst was informeren, en vragen en zorgen van omwonenden wegnemen. Tijdens deze drukke bijeenkomst werden de eerste ideeën voor de herinrichting toegelicht en kregen bezoekers gelegenheid hun vragen, mening en suggesties te delen. Er waren circa 180-200 mensen aanwezig.

April 2025 - informatieavond Omgevingsplan en verkeersontwikkelingen Amsteleind Noord

Op 16 april 2025 vond een drukbezochte informatiebijeenkomst plaats over het Omgevingsplan Amsteleind Noord. Er waren circa 150 bezoekers aanwezig en 180 mensen volgden de bijeenkomst via een livestream. Omwonenden en andere belangstellenden werden geïnformeerd over de voortgang van het plan, de bijbehorende Milieueffectrapportage (MER) en de verbeteringen in de verkeerssituatie ten noorden van het spoor (Heihoekstraat, Kleinussenstraat, Parkway en de wegen door de nieuwe wijken). Beleidsadviseurs gaven een toelichting op het omgevingsplan en de geplande verkeersmaatregelen. Er was ruime gelegenheid om vragen te stellen en in gesprek te gaan.

Samengevat

De gemeente heeft de zorgen en knelpunten geïnventariseerd die leven bij stakeholders en heeft het gesprek hierover georganiseerd. Er is (met name met de klankbordgroep) gecommuniceerd en verslag gedaan over de veranderingen en het proces om op die manier zoveel mogelijk zorgen weg te nemen. In de gesprekken is gecommuniceerd vanuit de urgentie, maar ook over de kansen en de oplossingen die de plannen bieden voor vraagstukken als het woningtekort.

Belangrijke beleidstukken en rapportages⁵ zijn behapbaar en leesbaar gemaakt om zo mensen mee te nemen in de informatievoorziening. Er zijn vraag-en-antwoord-momenten georganiseerd, met inzet van experts en bestuurders. Er is duidelijk en eerlijk gecommuniceerd, ook over zaken waarvan een deel van de doelgroep geen voorstander is of mag meebeslissen.

De vele opmerkingen, aandachtspunten en ideeën die tijdens de bijeenkomsten zijn opgehaald, zijn waar mogelijk meegenomen in het verdere ontwerpproces. Veel van de vragen en opmerkingen zijn vertaald naar FAQ's en opgenomen op <https://amsteleind.nl/veelgestelde-vragen> en op https://www.oss.nl/inwoners/actueel/plannen-en-projecten/Nieuwe_woonwijk_in_Oss_Amsteleind.htm. Op laatstgenoemde site zijn tevens de verslagen van de bijeenkomsten te vinden.

Bewoners en omwonenden begrijpen dat er nieuwe woningen nodig zijn. Tegelijkertijd zijn hun zorgen over onderwerpen zoals de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG), de huidige en toekomstige verkeersdrukte, het type bebouwing, het proces en de planning duidelijk en terecht.

Juist door de dialoog aan te gaan, ontstaat ruimte om deze zorgen vanuit verschillende perspectieven te bespreken - soms op straatniveau, soms persoonlijk, en soms op manieren die je van tevoren niet verwacht, maar die wél inzicht geven in de mogelijke impact van keuzes die nu worden gemaakt.

Misschien nog belangrijker is dat deze gesprekken niet alleen zorgen blootleggen, maar ook bijzondere ideeën en mogelijke oplossingen naar voren brengen. Ideeën die alleen ontstaan wanneer je samen verkent, samen praat en luistert. Zo komen wat er leeft in de wijk en wat er technisch of beleidsmatig mogelijk is bij elkaar.

Dit heeft een positief effect op het proces. Een goed voorbeeld daarvan is het naar voren halen van het uitwerken van oplossingen voor de Heihoeksingel. Ook het delen van vragen en antwoorden in een uitgebreide Q&A draagt bij aan transparantie en betrokkenheid.

Kortom, de dialoog brengt mensen dichterbij elkaar en vergroot het wederzijdse begrip - zowel voor de zorgen en wensen van bewoners, als voor de beperkingen vanuit beleid of wet- en regelgeving. In dit proces speelt de klankbordgroep een cruciale rol als barometer van wat er leeft onder omwonenden.

⁵ Zie voor een overzicht <https://amsteleind.nl/documenten/>

5. Samenvatting van de inbreng

Enkele terugkerende punten van zorg en/of vragen van bezoekers van de informatiebijeenkomsten:

- **Verkeersdrukke en bereikbaarheid** - Bewoners vrezen meer verkeersdrukke, parkeerproblemen en een toename van (sluip)verkeer in bestaande woonstraten. Ook zijn er zorgen over geluidsoverlast tijdens de bouwphase en als gevolg van extra verkeer. Ook vragen ze zich af hoe goed de wijk bereikbaar wordt en of er voldoende ontsluitingswegen zijn. Met name de verkeersontsluiting via de Heihoeksingel is een punt van zorg.
- **Sociale samenstelling en leefbaarheid** - Omwonenden vragen zich af of de nieuwe wijk goed past bij de bestaande buurt, of het betaalbare woningen betreft en of er sprake zal zijn van een goede mix van doelgroepen. Daarmee samenhangt de zorg of de nieuwe woningen wel passen bij de bestaande buurt (qua hoogte, dichtheid, of stijl), en of voorzieningen zoals groen, speelplekken, winkels, scholen, huisartsen en openbaar vervoer wel mee zullen groeien met het aantal bewoners.
- **Verwerving/onteigening** – Veel bewoners van het plangebied hebben vragen over of en de mate waarin hun grond, woning of eigendommen (deels) moeten wijken voor de ontwikkeling van Amsteleind, en wat dat betekent voor hun toekomst en financiën.

Daarnaast zijn er vragen en zorgen over zaken als groenvoorziening en natuurbeschoud (voldoende parken, speelplekken en ruimte voor biodiversiteit), gezondheid (mogelijke negatieve effecten van extra verkeer, verlies van groen etc.), geluidsoverlast (door extra verkeer, of een toename van bewonersactiviteit) en verkeersveiligheid.

6. Resultaten en invloed op besluitvorming

Alle zorgen en aandachtspunten worden uiteindelijk behandeld, beantwoord, uitgewerkt en/of onderbouwd in de Milieueffectrapportage (MER). Alles wat in de MER is opgenomen, is onderzocht en mede gekleurd door wat er tijdens het participatieproces is besproken.

Dit proces geeft richting en nuance aan de uitwerking van het omgevingsplan en draagt bij aan een zorgvuldige besluitvorming. Het is belangrijk dat bewoners zich herkennen in wat er tijdens de informatiebijeenkomsten aan bod is gekomen. De verbinding tussen zorgen van bewoners en de uiteindelijke keuzes wordt dus deels gestuurd en geborgd door wat er in het participatieproces gebeurt.

Het opbouwen van wederzijds vertrouwen vormt hierin een essentieel uitgangspunt. Juist dat vertrouwen is de basis voor een zorgvuldig verloop van het proces.

Overgenomen

- **Amsteleind**
 - Er waren zorgen en vragen over de (woningbouw)intensiteit – deze moest wel passen bij de omgeving. Mede door deze opmerking(en) is goed gekeken naar de intensiteit van de woningbouw in Amsteleind Zuid. De intensiteit is mede hierdoor verlaagd.

- Men pleitte voor behoud van zoveel mogelijk groen in de huidige wijk. Het landschapsplan sluit waar mogelijk aan bij deze opmerking. Het kwalitatief goede en bestaande groen blijft zoveel mogelijk behouden.
- De omgeving gaf aan dat de bestaande woningen zoveel mogelijk behouden moeten blijven. In de plannen hebben we dan ook rekening gehouden met de bestaande woningen. Deze worden zoveel mogelijk ingepast.
- Een veel gehoord verzoek was: houd bij de inrichting rekening met de bestaande woningen, zodat de nieuwbouw goed past in de wijk. Met dit verzoek is rekening gehouden bijvoorbeeld door vanuit de bestaande relatief lage woningen een opbouw in hoogte te maken naar het centrale deel van het gebied. Daar wordt wel hoger gebouwd. Hierdoor krijg je een goede logische opbouw van hoogtes in het gebied.
- **Heihoeksingel**
 - Naar aanleiding van vragen en zorgen over deze weg werd door omwonenden geopperd om de Heihoeksingel op te nemen als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Amsteleind. Dit is gebeurd.
 - Uit vragen, zorgen en enquête bleek dat de volgende punten als zeer belangrijk worden ervaren bij de herinrichting van de Heihoeksingel: veiligheid, oversteekbaarheid en leefbaarheid. Bij de herinrichting van de weg wordt expliciet gekeken naar deze punten, zodat zoveel mogelijk wordt voldaan aan de wensen en zorgen van de omwonenden
 - Het is de wens van aanwonenden dat zoveel mogelijk groen behouden blijft. Bij de herinrichting is het streven om zoveel mogelijk bomen te laten staan.
 - Er zijn lange wachttijden (files) op deze weg, waardoor de doorstroming verslechtert en de overlast toeneemt. Hier moet, zo luidt de wens van aanwonenden, wat aan gedaan worden. Door goede kruispunten en een onderdoorgang te realiseren voldoen we hier zo goed mogelijk aan.
- **Parkway**
 - Bewoners rondom de Kleinussenstraat klagen over de snelheid en overlast van deze weg. Door de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg wordt de Kleinussenstraat slechts bereikbaar voor bestemmingsverkeer, waardoor de drukte en overlast beperkt wordt.
 - Bewoners pleiten voor behoud de bomen aan de Kleinussenstraat. Door de aanleg van de Parkway blijven de bomen aan de Kleinussenstraat gehandhaafd.
 - De oversteekbaarheid van de Kleinussenstraat wordt als slecht ervaren. Door de Kleinussenstraat af te waarderen en een nieuwe weg (Parkway) aan te leggen wordt de oversteekbaarheid verbeterd. Bij het ontwerp van de Parkway wordt goed gekeken naar de oversteekbaarheid.
 - In samenspraak met omwonenden wordt er gekeken waar het beste afsluitingen in de bestaande wegen gelegd kunnen worden. Dit om het verkeer zo goed mogelijk naar de hoofdwegen te leiden, waardoor overlast beperkt wordt.

Niet overgenomen

- **Amsteleind** – Er is geopperd om met het type woningen en de doelgroep aan te sluiten bij de huidige woningen. Echter, de huidige wijk bestaat uit voornamelijk vrijstaande woningen, terwijl de nieuwe wijk een gemengde wijk moet worden met een programma dat overeenkomt met de vastgestelde woonagenda.

- **Heihoeksingel** – Er is verzocht om aanleg van een randweg waardoor de Heihoeksingel ontlast wordt. Er is echter in het verleden op basis van onderzoek al besloten dat de randweg niet wordt gerealiseerd. De Heihoeksingel is en blijft dus de ontsluitingsweg.
- **Ondertunneling** - gevraagd werd om de infrastructuur op veel kruispunten, zowel aan de Parkway als de Heihoeksingel, te ondertunnelen. Gezien de haalbaarheid en financiën moet er goed gekeken worden waar er een ondertunneling kan komen. Maar niet op alle plaatsen is dit mogelijk.

Aanpassingen in beleid of plannen

- **Ontwikkeling noord naar zuid** - Vanuit de ketenpartners is aangegeven dat, gezien het beleid, het plangebied naar het zuiden moest verschuiven.
- **Programma** - Mede naar aanleiding van de reacties is het woningbouwprogramma anders vormgegeven.
- **Heihoeksingel** - Naar aanleiding van zorgen, vragen en reacties vanuit de omgeving is de Heihoeksingel toegevoegd aan de gebiedsontwikkeling Amsteleind (meegenomen in de planvorming).

7. Evaluatie van het participatieproces

Wat ging goed?

Er is een uitvoerig en zorgvuldig participatieproces doorlopen met betrokkenheid vanuit verschillende groepen, waaronder ketenpartners, wijk- en dorpsraden, bewoners (klankbordgroep), om- en aanwonenden en ondernemers. Er zijn diverse soorten participatie- en communicatiemethoden toegepast, zodat iedereen goed betrokken werd. Denk aan informatiebijeenkomsten, digitale informatiebijeenkomsten, website, digitale nieuwsbrieven, brieven, individuele gesprekken, klankbordgroep, structureel overleg wijk- en dorpsraden, thema-avonden, ateliers, enquêtes, etc. Voor de bijeenkomsten is steeds een locatie gekozen in de omgeving van het nieuw te ontwikkelen gebied.

Wat kan beter bij een volgende keer?

- Duidelijkheid scheppen over de structuur, proces en planning
- Duidelijkheid scheppen over de verwachting en rol participanten
- Pro-actiever communiceren, zodat de omgeving nog beter weet waar ze aan toe is.

Hoewel we in een belangmatrix de belangen van alle stakeholders hebben geïnventariseerd en deze matrix als communicatiedashboard hebben ingezet, blijkt in participatieprocessen toch regelmatig dat beleving en verwachtingen uiteen kunnen lopen. Daarom is het van groot belang om bij de start en tussentijds te toetsen of we met alle betrokkenen nog op de juiste koers zitten. Dit had met name beter gekund in de samenwerking met de klankbordgroep. Zij vormen een belangrijke barometer én verbinding met de omgeving. We hadden samen beter moeten verkennen welke rol zij - en wij richting hen - het beste konden vervullen binnen hun mogelijkheden. Inmiddels is dit hersteld, en we blijven hier alert op.

Daarnaast is het essentieel om gebiedsontwikkelingen in een bredere stedelijke context te plaatsen. Het tonen van urgentie en noodzaak versterkt de motivatie achter de plannen. Daarbij is het

belangrijk om niet alleen de huidige bewoners, maar ook toekomstige bewoners en de stad als geheel hierin mee te nemen.

8. Participatie - vervolg

Het vervolg van de participatie (fase 2 en 3) is gericht op het vergroten van het draagvlak en het zetten van de eerste stappen naar positionering en branding van de wijk. We houden aandacht voor de zorgen van omwonenden en onderhouden het contact met de klankbordgroep, maar verleggen de focus naar de ontwikkeling van de wijk. Dat betekent dat we ook toekomstige bewoners gaan betrekken en laten participeren. Omwonenden die mee willen denken over de toekomst van de wijk (al dan niet verenigd in de klankbordgroep) kunnen hierbij aanhaken. We zetten in op de inclusieve, duurzame wijk (innovatie) (= boodschap) om een divers en gemixt publiek aan te trekken.

We denken aan de volgende stappen:

- **Wijk positioneren** binnen de stedelijke ontwikkeling van *Oss Stad met Toekomst*.
- **Communicatie inrichten** vanuit verschillende doelgroepen waarbij early ambassadors een gezicht krijgen in de communicatie;
- **Opzet focusgroepen** waarin de verschillende doelgroepen zijn vertegenwoordigd. Met hen gaan we de wijk tot leven brengen, en starten we met de branding van binnenuit door hen in te zetten als ambassadeurs en promotors van de wijk.
- **Organiseren Ateliers** rond thema's waarin we in groepen nadenken (co-creatie) over:
 - Inrichting wijk en voorzieningen
 - stedelijke visie / woningopgave
 - type woningen en bebouwing
 - verduurzamen en inpassing groen
 - biodiversiteit, flora & fauna
 - waterhuishouding
 - indeling / opbouw wijk
 - zorg en welzijn
 - winkels, school en gemeenschapshuis
 - recreatie, sport en vermaak
 - demografische samenstelling wijk
 - Bereikbaarheid & infrastructuur
 - stedelijke visie/ woningopgave
 - Koersnota mobiliteit
 - Parkway
 - ruimte voor de fiets
 - ontsluiting wijk
 - bouwverkeer
 - ontwikkeling spoorzone

- Inzet **online enquête** op de site van Amsteleind (doorlopend) om het brede publiek te betrekken bij de idee-ontwikkeling van het gebied.
- Inzet op **events en activiteiten gericht op inspiratie en educatie** zoals:
 - ateliers op thema's
 - bewonersdebat / bewonersbijeenkomsten
 - excursies scholen uit omliggende wijken
 - verkenning playgrounds met Urban Ox Park
 - wandelingen met de IVN door het gebied
 - verkenningen / lezingen over de waterhuishouding of archeologie

Communicatiemiddelen

Naast de in H. 4 genoemde bijeenkomsten voor bewoners van het plangebied, grondeigenaren, omwonenden en andere belanghebbenden en belangstellenden zijn in de afgelopen periode, en worden in het vervolg meerdere communicatiemiddelen⁶ ingezet om ook het bredere publiek te informeren over de ontwikkelingen van Amsteleind. Het betreft onder meer:

- events zoals informatiebijeenkomsten, ateliers, activiteiten op locatie
- website: www.amsteleind.nl, gelanceerd in april 2024 en later aangevuld met FAQ's, presentaties en achterliggende documenten
- online meedenken door middel van digitale enquête → vanaf juni 2025
- nieuwsbrieven en uitbouw community (600+ adressen)
- videojournaals door reporterteam van bijeenkomsten en actuele ontwikkelingen
- social media rond bijeenkomsten en nieuws
- billboard/ bouwboard met zichtbaar maken project
- publiciteit in lokale media

⁶ Voor een compleet overzicht zie Bijlage 1: Factsheet participatie/ communicatie

9. Bijlagen

Bijlage 1: Factsheet participatie/ communicatie

Naast onderstaande momenten zijn er nog tal van andere overleggen geweest met individuen, ondernemers, maar ook met de Scholengemeenschappen (SAAM, Filios, AVEM), samenwerkingsorganisatie HUMO voor huisartsen in regio Oss, leerlingen van voortgezet onderwijs (TBL), studenten. En ook nog met Provincie Noord Brabant, Waterschap, Rijk, IVN, GGD, Woningbouwcorporaties, Veiligheidsregio, etc.

Overzicht bijeenkomsten in het kader van participatie

Datum	Overlegorgaan
6 juli 2021	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
7 juli 2021	WDR (Wijk en Dorpsraden)
26 oktober 2021	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
23 november 2021	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
25 november 2021	WDR (Wijk en Dorpsraden)
9 december 2021	WDR (Wijk en Dorpsraden)
21 december 2021	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
19 januari 2022	Terinzagelegging ontwerp structuurvisie
25 januari 2022	Digitale Algemene Informatiebijeenkomst – inwoners Oss – Eerste (vanwege corona digitale) algemene informatiebijeenkomst voor omwonenden en belangstellenden
27 januari 2022	Digitale Informatiebijeenkomst bewoners/ omwonenden
3 februari 2022	Marktconsultatie- Digitale bijeenkomst met geïnteresseerde marktpartijen
15 februari 2022	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
11 april 2022	Inwonerspanel
30 mei 2022	Themabijeenkomst Verkeer & Mobiliteit
8 juni 2022	Themabijeenkomst Natuur & Water
13 juni 2022	Themabijeenkomst Leven & Wonen
17 januari 2023	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
26 september 2023	Informatieavond – bijeenkomst bewoners
5 februari 2024	Informatieavond – bijeenkomst bewoners
8 februari 2024	Klankbordgroep – Eind 2023 vormt een aantal bewoners van het plangebied een klankbordgroep
26 februari 2024	Informatieavond – bijeenkomst – bewoners plangebied

18 maart 2024	Klankbordgroep
9 april 2024	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
16 april 2024	Klankbordgroep
21 mei 2024	Informatieavond bewoners plangebied
30 mei 2024	Leerlingen Titus Brandsma Lyceum
9 juli 2024	Klankbordgroep
20 augustus 2024	WDR (Wijk en Dorpsraden) (ontsluiting)
10 september 2024	Afvaardiging Oss West Protest
4 oktober 2024	Afvaardiging Oss West Protest
8 oktober 2024	Klankbordgroep
7 november 2024	WDR (Oss Noordwest)
30 januari 2025	Student Vastgoedkunde
30 januari 2025	WDR (Wijk en Dorpsraden)
4 februari 2025	Afvaardiging Oss West Protest
11 februari 2025	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
18 februari 2025	Leerlingen Titus Brandsma Lyceum
18 februari 2025	Klankbordgroep
11 maart 2025	Adviescommissie Omgevingskwaliteit
20 maart 2025	WDR
1 april 2025	Informatieavond – bijeenkomst – Heihoeksingel
7 april 2025	Klankbordgroep
16 april 2025	Informatieavond – bijeenkomst – Omgevingsplan Amsteleind Noord en infra

Communicatiemomenten Gemeenteraad

9 mei 2019	Adviescommissie; Wvg
23 mei 2019	Gemeenteraad; Wvg
11 maart 2021	Gemeenteraad
1 april 2021	Bekendmaking Staatscourant
1 april 2021	Adviescommissie; Wvg + houtskoolschets
15 april 2021	Gemeenteraad; Wvg
28 juni 2021	Technisch overleg gemeenteraadsleden
7 september 2021	RIB; nota reikwijdte en detailniveau

16 september 2021	Podiumbijeenkomst
23 september 2021	Adviescommissie; MER en bestemmingsplan
30 september 2021	RIB; voortgang
7 oktober 2021	Gemeenteraad
9 oktober 2021	Excursie Almere
21 oktober 2021	BOT gesprek over thema's
9 december 2021	Presentatie ontwerpproces en introductie van de opinievragen
23 december 2021	Opiniecommissie
13 januari 2022	Opiniecommissie
20 januari 2022	Adviescommissie; vestiging voorkeursrecht
20 januari 2022	Bekendmaking; Gemeente plan
27 januari 2022	Gemeenteraad
10 februari 2022	Adviescommissie; vaststelling structuurvisie
16 februari 2022	Technisch overleg gemeenteraadsleden
24 februari 2022	Gemeenteraad
12 mei 2022	Adviescommissie; mobiliteit
18 mei 2022	Technisch overleg gemeenteraadsleden
23 juni 2022	Adviescommissie
22 september 2022	Adviescommissie
6 oktober 2022	Gemeenteraad
20 april 2023	Adviescommissie
11 mei 2023	Gemeenteraad
30 november 2023	Adviescommissie; handelingsperspectief Oss West
20 december 2023	RIB; addendum structuurvisie
7 maart 2024	Gemeenteraad
28 maart 2024	Adviescommissie; addendum structuurvisie
11 april 2024	Gemeenteraad; addendum structuurvisie
29 augustus 2024	Adviescommissie; ontsluitingsstructuur
10 oktober 2024	Technisch overleg gemeenteraadsleden; wvg
17 oktober 2024	Gemeenteraad; wvg
14 november 2024	Technisch overleg gemeenteraadsleden; proces en stedenbouwkundig plan
6 februari 2025	Adviescommissie Ruimte
20 maart 2025	Adviescommissie Ruimte

Overzicht inzet communicatiemiddelen

Voorjaar 2022	presentatie huisstijl
April 2024	lancering website : www.amsteleind.nl
April 2024	inzet videojournaal 1 n.a.v. bijeenkomst februari
April 2024	inzet nieuwsbrief 1 (600 adressen)
Juni 2024	aanvulling website met FAQ's (naar aanleiding van bijeenkomst mei 2024)
Augustus 2024	inzet nieuwsbrief 2
September	voorstel invulling en rol klankbordgroep
December 2024	ontsluiting relevante documenten op de website
December 2024	inzet nieuwsbrief 3
April 2025	inzet nieuwsbrief 4 en 5 (750 adressen)
April 2025	inzet videojournaal 2, 3 en 4

Publicaties Brabants Dagblad

<https://www.bd.nl/oss/interne-e-mails-onthullen-oss-west-protest-bewust-buitenspel-gezet-door-gemeente~ae603d57/>

<https://www.bd.nl/meerijstad/grootse-toekomstplannen-voor-spoorzonegebied-oss-gemeente-en-provincie-zetten-eerste-stap~ac5b4b03/>

<https://www.bd.nl/oss/bewoners-heihoeksingel-oss-vergeten-tijdens-de-inspraak-over-amsteleind~a975b4b7/>

<https://www.bd.nl/oss/een-nieuwe-wijk-op-amsteleind-maar-kan-de-heihoeksingel-dat-verkeer-wel-aan~a8da88c3/>

<https://www.bd.nl/oss-e-o/oss-focust-bij-nieuwe-wijk-amsteleind-op-pluk-met-750-huizen-we-beginnen-wat-kleiner-om-tempo-te-maken~a0153772/211269308/>

<https://www.bd.nl/oss-e-o/oss-rekent-op-rijks-geld-om-sneller-te-kunnen-bouwen-in-ravenstein-en-nieuwbouwwijk-amsteleind~a5e00087/>

<https://www.bd.nl/oss/nieuwe-osse-wijk-amsteleind-groeit-straks-alleen-richting-spoor-stuk-buitengebied-blijft-gespaard~a8d66bd7d/223828992/>

<https://www.bd.nl/oss-e-o/nieuwe-wijk-van-oss-gaat-amsteleind-heten-wethouder-ziet-niks-in-stadse-wijde~ac965ccf/211262831/>

<https://www.bd.nl/oss/verkeersdrukte-heihoeksingel-in-oss-punt-van-zorg-wethouder-presenteert-schetsontwerpen~a15af1e71/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Bijlage 2: belangenmatrix

Doelgroep		Belang	Informereren	Participeren	Promoten
Direct belanghebbenden	Inwoners gebied	+/-	x	x	x
	Agrariërs in gebied	+/-	x	x	x
	Direct omwonenden	+/-	x	x	x
	Inwoners omliggende wijken	+/-	x	x	x
	Omliggende wijk- en dorpraden	+/-	x	x	x
	Jongerenraad	+/-	x	x	x
	Toekomstige bewoners	++	x	x	
Indirect belanghebbenden	Inwoners gemeente Oss en regio	+	x	x	
	Ondernemers gemeente Oss / ondernemersverenigingen	+	x	x	
	Organisaties	+	x	x	
	Bouw- en vastgoedpartijen	++		x	
	Scholen / kennisinstellingen	+	x	x	
	Regionale/lokale natuur- en milieuorganisaties	+/-	x	x	x
	Pers	+/-	x		
Publieke sector	Burgemeenten	+	x	x	
	Waterschap Aa en Maas	+/-	x		
	ProRail / NS	+/-	x		
	Provincie Noord-Brabant	+	x		
Interne stakeholders	Burgemeester en Wethouders	++	x		x
	Gemeenteraad	+	x		
	Directieteam	+	x		
	G50 gem. Oss				
	Vakafdelingen	+	x		x
	Projectteam	+	x		